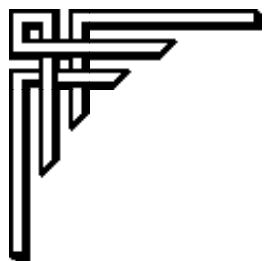

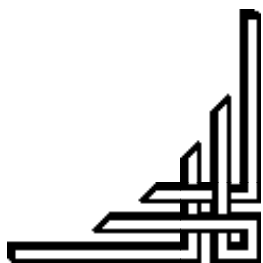
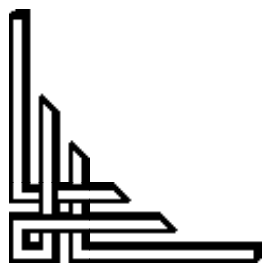
Мирко ЛУКИЋ

ЛАКОМИЦА

Звижд, Јесен, 1965.
Библиофилско издање Трује Влашкодолца
у 65 њр.

Одломци и покушаји

БАЧИЈА САНДЕ ЧЕРКЕЗА

*Зими ме је највише страх: вукови
завијају око Бачије, а поћу да искрсну и
раздвојени... Од синова сам дигао руке; свако
живи за свој грех... Кад имам тара, тијем тиво;
кад немам - обичје млеко. Храни ме ова машина,
на којој тлетем таване...*

*Ручен сам као ружа, али нећу тонивети
као Чича Труја.*

ЧИЧА ГРУЈА

Пастир из Рановца. Руж човеклик.

Турао 127 година...

*Хранио се билном храном, млеком
овчијим и сиревима. Обичајном, јаметином -
око Благодана.*

*Умро је кад ми је било шесте - седам
година.*

*Сетам се тога сепарата. Чувао обиче то
буковин шумама. Сетам се Тоја на Рановцу из
Карађорђевој устанка... Нисам читао
уџбенике историје, слушао сам тога сепарата,
кад је био раскиломен да дивани...*

2. септембар 1963.
ЗАЛАЗАК. ЛАКОМИЦА

*Вратио сам се поред реке и посматрао
бране - бројна јаблица слетју на врбе, пшитоле,
јабланове и јасике ишито су се нагнеле над воду.*

*У оном неуреједном ракијтару Код
Кудмине Башице - са дрвара доца.*

Многа су дрвешта скресана...

КРЕШЕ НАРОД ЛИСНИК

*Чавка пере неке дрешкице на сируду.
На одали, једна лимена кофа поврћа,
прекривена везеним пеникиром.*

- Добро вече!

- А откуд, дејте, ти?

Понео сам јој кофу.

Јер је чавка - ситарица слаба.

*Враћано се по грацини, тужној грацива
патака. Ноћу пред ноћу...*

*- Где, узreo кукурдуз; јас, мајко моја, ко ће
да га одре? Ми имамо више од три етара под
кукурдузом, овде у Белмцу, Коракчице, Бара,
Врбе, у Дубравана... не знам шта ћемо ни са
латским кукурдузом?...*

*Кад смо пролазили поред Пајкуских
Купа, она бици поглед на дворшине у коме су
устрањавали ситице лисника.*

*- Креше народ лисник...ми нећемо. Ситице
смо продали, остало нам само ићи оваца, и то
је код трија Анђује у Мурији на планини...
Она је на Преображење продала петнаесту драва,
али им је остало довољно - тријеснаест... Али
друго је код Влаха, у Ардина, имају проситране
уштрине, близу су државне шуме...*

УВЕЧЕ

*Мајка убацује китове кукуруза у кош.
Дође Баба Чавка.*

*- Еле, митла сам кутила, два кила соли и
аксенцију; оћу да сутра оситавим патрику за
зину... Нећо све скитио, туситио да оситане...*

ДЕДА ВОЈА

*- Дошао сам да ти се појамим; онај ној
унук пољотио ћерам Пери Далматинца...
Додро митио је сложио - даћу Пери дијрем да
патрави нов ћерам, нећо појасо је да појине...
Замало митио му камен са ћерна није тасо на
џлаву... Не ваља...не ваља... За последњи месец
дана појитрошио је...*

Своди рачун најлас иред ћерком.

- Где је потрошио толике пара? Ни студентии не троше толико... Размаженко један!

ЗАПРЧЕ

Мајка се враћа из Сенака.

*- Где, колико јаје! Запрче! То изгледа
пропела она писаста тилуца.*

Где, колико је; ко од њих да...

ЕВО ШТА ЈЕ НЕВЕРОВАТНО

Ја још не знам: ко сам?

ГЛАВНО ТЕК ДОЛАЗИ

*Букети ватра у тамници;
неко се кроз дворницата идућа;
штрчи од дрвешта до дрвешта;
затим нестигаје у јустицизу м.буна.*

*Сан међу ствари нејасне ситуија,
као најло навирале крви;
ноћ се распада док влада џутија
предрасуда. Свијетане милоли, као зрви.*

*Пламса ватра у тамници;
стишијава се хуј најогу, последни акорди.
Мрки и усамљени брови изнад села,
нек буду, као и одлази, јорди...*

*Поћи из собе у свијетане времена нима,
у сусрети кукурикана, - не зрне нешта сурије.*

*Са лакоћом су херца преваући најтежице
тешине, несанице, озбиљности литургије...*

КО ЈЕ ОНА ВИТКА, ЛЕПА ЖЕНА?

*Ко је она витка млада лепа жена, отаљена
сунцем као девојке из семле нађега, мило нестигаје
то лако иза окурке моје сна?...*

*Хелитте ми да сазнајте нешто више о
мојој, или о својој души, о непом изворном
језику?*

Ускочитте у тени реке која надлази...

АПОТЕОЗА УСАМЉЕНИМА

*Димем чашицу вама, ишито иледатсе далеко,
далеко иза бајрена, преко златних врхова
јадранава, према оном илаветиницу иза
дретова...*

СТАРА КУЋА

*Летта није описати ону дугу ноћку ишито
је тогана на вадила под ситрејом са ишточне
ситране, за коју се иричало да је била у своје време
барјакитарума...*

БОЖЕ МОЈ...

*Боже мој, ишита ли ме чека у будучности:
иосричане, или иенитране уз лестивиче?*

КАКВО ЈЕ НЕБО?

Какво је небо на западном хоризонту?

*Бледозрвено, светлосиво, са једним
широким ваздушним појасом, који изјутују
разуздане душе, из пакла у њима, у њакао ван
них...*

ШТА ЈЕ ВАЖНО У ЖИВОТУ?

*Реченица из једног романа В. Вулф, на
коју треба да одговори сваки човек и сваки
читалац, из своје главе...*

БЕЗОБРАЗНА ПЕСМА

*Океј, де, де,
ко тте не си
итоко младу
ситрило у каду,
мало соли
да не бди,
мало ука
да не пука.
Једно ќе де
да не преде,
та да видиш
како браќа
сачулајќа
је-је-је...
Јелен тврчи то тори
за нил Мица,
види јој се ти-ти-ти...
Писала ми драга
да сам до бар ѓлу мај*

*и да има и велик ку-ку-ку...
Кућа ми се зајамила...*

ЗИМСКА МЕСЕЧИНА

*Погледам ми кроз прозор према северним
Фрејовина, видети: снег, плави снег, и дрвце
одвијено умишљаним чармавинама...*

ГОРЧИНА МОЈЕ ЧЕЖЊЕ

*Горчина моје чежње је тиха вода дубокој
јорској језера која подземно отиче и највише
заблуду да постоји негде, у даљини, постојана
срећа. Да постоји, не овде, не у даљини, још да
животи...*

ГДЕ ЈЕ РАЈ?

*Где је Рај? У чешмама, у мислима
нашим, или у телу нашем?*

*

*Онај дан, давни, на њанани, на
Палеовинама, кад сам седео на неком џротланку
и писао џрви сонетрни венау у свесци; кад ми је
џримао неки дечак - џастии, са својим обном
Љдачем...*

БУРГИЈЕ

*Матин са ушаленом светом играчи неке
Бургије у празитку (Кои, Шјта). Не може да
их пађе, веттар јој таси свету. Курне:*

*- Узеле, да Бој да узме, оној који вас је
узео!...*

МОРЕ УСПОМЕНА...

*Море успомена подстиакнутих пољедом на
нове клечане порде сеоских брака...*

ПАЉЕНЕЛО, ДА ПАЉЕНИШ!

Устала сам касно и поред тога ишло сам
лејало рано. Мајка је распростирала веш нашогу,
испред кухије, спрема винограду, зајачка:

- Јао, јао, јестеде, ишта ме што удари у
грбину?...

Устала сам и ушла у кухију да се умием.
Ушла је и мајка и избуцала тоуно коришће воде
и лавор тоун сапунице....

Тражила је нешто на первазу прозора и
непаметно одбрила очеве цвике.

- Пустије остале да останете, паљенице!

Јена честита узречица је била клетва:

Паљенело, да паљениш!

- Где су отац и браће?

- На Пекју... у Лакомици...

*Доручак. Врхња појача, сир, добро
укиселена пајтрика са укусом маћедониса...*

ОСОБЕЊАК

*Мајка је често разговарала са животињама,
мачкама, кокошкама, свињама, кравама и
пловкама, као са људима.*

- Куда сите пошле, а? У шетњу?

*Тако је шетала мачке кад су излазиле из
кујне и преко винограда одлазиле негде...*

Клела је свине.

*донела је из поља - пре него што ће је однећти
у Балницу колима хитне помоћи, неке чудне
црвене бубице, које постоје још да заустављају крв.*

*Ови ситни плодови наизам су као финџуве
ћердана; народ их зове блуми...*

С ОНЕ СТРАНЕ ПЕКА

*Задремна кола су смештена испод крошње
штрешне, у дебелој хладовини. Лес је на смештен
као кревети. У њом кревету лежи моја мајка,
жута као лимун.*

*Крв отиче из ње. У удри кроз лес у
штраву, као сок из штрелих шљива - ранки.*

*- Зашто ми не родим још једној браћи,
мајко? Зашто идем код тих неурних ситарица
да ми доду врећеница?*

Мако свих шљива. Мако свих бикао.

МАЈЧИНА ПОБОЉЕВАЊА

*Жишита не толико не ужасава, као
мајчина побољевања и крвожишитања. Већ
неколико летта је било осењено задохом неке
крви...*

ИМАЊЕ ПРЕКО ПЕКА

*Обичено бајрешлем, високим киселим
дрветина, налик на велико дворшитање. Шливе
ранке, шрешње, ораси... Башица у
северозападној делу; Бунар озидан; туји рибница
које смо, убожавши их, доносили у кофи и туји
бацали...*

*Четири власита сена. Обасјана сунцем.
Ливада покошена, трава сирмена сунцем. али
на источној трави је зелена, под јапановима, и*

*под орасима. До Бранковој Врбака. А дум
саме одале је зелена као јед...*

ЛАКОМИЦА

*Походне се тилићи, и тловке, на ситијине
размиле то тирави, ловећи скакавце и дудинке и
крушке...*

*Са високе одале имања Треко Пека, салами
у Лакомици, треко реке, са ливадам обрађеном,
свети је за седе. На највишим дрвети у околини,
крај крушке илињаче, предвече слету роде...*

ВИР

*Гледајући у дубине своја Ја, осећам се као
на врху јадрана над виром у Лакомици пре него
што ћу скоčiti у водени топор под садом...
Скоком сам савлађивао луду страву после седмог
разреда...*

ОТОКА ИЗМЕЂУ РЕЧНОГ ОСТРВА И ЛАКОМИЦЕ

*Провидна је слика вода; јачи ридица
ришља по дну. Посматрам их, седећи на грани
Српста најчистијег над Отоку. Мисли, ретке
помисли - стас, власнице Земље, пуцају дугом
и мисли је, док не ишчезне италијанској
проклетства...*

КОЛИКО ЈЕ БИЛО ТИХ СТАРИХ ВРБА?

*Присетилих се оним врбама, насупрот ми се са
двостраном Душиана Талиној (Белило!), оним
старијим врбама давно посеченим, у деценијској
колико је било тих врба? Крај њих је текла
река.*

Откуда, у мом сећању, крај тих врба лед?

БОЛ ЈЕ ВЕЛИКИ ВРХ

*Ко се на на то велико Брдо појави, нама је
бли.*

УМЕТНОСТ

*Уметноста је - савршени израз нечеј дубоко
доживљеној...*

ЛЕОНАРДОВА МИСАО

*Онај ко је залуден у звезде не осврће се на
јовна.*

*Бити сам, значи бити мицем у мице с
Бојом.*

*Кроз моје сећање пролетте једна Браћа
падина са ватњаком, ватњаком ситарих и шива
шитољовака. Хтео сам да забележим, али -
шта? Слика је пролетела као сенка јастуредо. Је
ли то сећање на први одлазак на Јачицу Фокића
у Дубоком Пољоку? ...*

ЛАКОМИЦА. МЛЕЧАР...

*У нашој ливади - Лакомици - сиротећа,
у нају парожитио, бујао је - млеч. На појединим
меситима били су читави жути кријови ово
отровног била, које нису тоасле ни праве ни обзе;
и чији су зветови тако радосно сјајали на
сунцу, као да је ливада сва тозлаћена...*

*Из откинутих мостова зури лејливо
млеко, које не тију ни прави...*

*Итоод млека су ружице топаца, које
топекад сирливо ловим да бих тоцао - кленове,
пре свега...*

СИМВОЛ МОЈЕ ВЕРЕ

Верујем у оно иза дрјећа, у животи који ће доћи. Верујем у индијанске праиндусе и шиновска сита. Дла секоја, и дрвече крај Амазона...

У тешке спове из детињства, у који се нешто појављује један лајдм са притвом свинском љавом...

Верујем у животи без смирења, у поштована око светиа. У до-дроту и искрености...

Верујем у тужне оних, који ће тек поговорити.

Верујем у сиродове Лаколице, титраве и златасте, на абуковској јари.

Верујем у дуге растуће. У титате, што се од летују од зида реско. Тако и мој дух раскида титанствену веридбу са ситема, које други називају разним именима.

ПАЊ

*Осетио сам колико је мудрији ситари урми
џањ на одали Тека од времена светлоскудџе
овсене сламе. урми џањ џори читтаву дообетину
зимску ноћ, а време сламе џлане и саџри за два
минутта...*

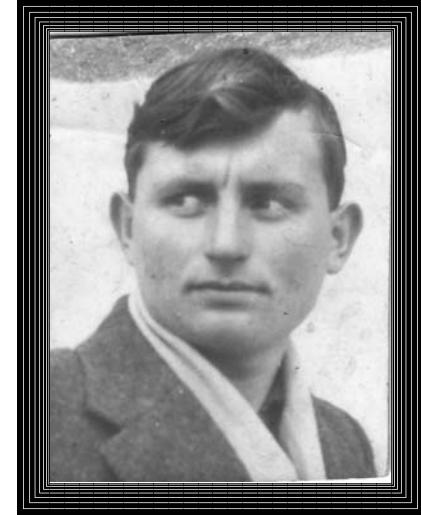
*Мурко Мурки
са својим пријатељима на теренима тавану Васапа
Просече 1965. Последни с десна.*

Мирко Лукић (1950)

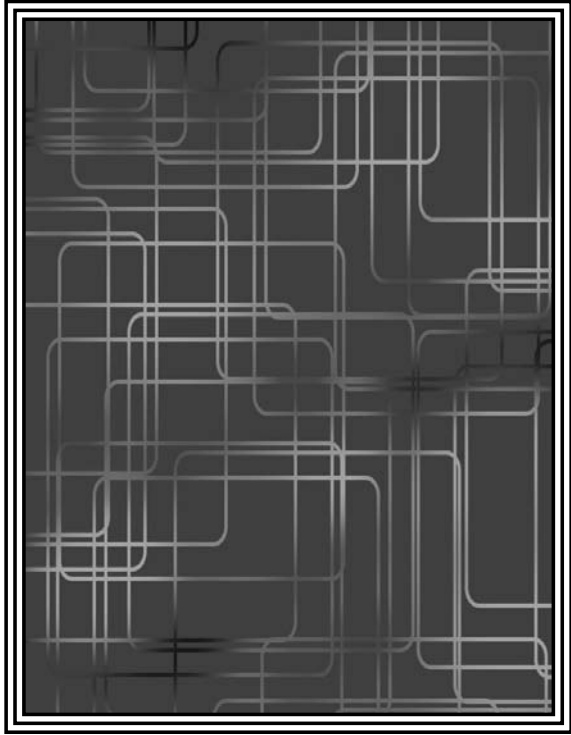
Завршио основну школу као одличан ђак

Пише и објављује у дечијим листовима и часописима од 6. разреда. Избор из његових књижевних покушаја извршио издавач уз помоћ својих пријатеља

А ово сам ја. Онај који је прекуцао изабране Миркове текстове и поверовао у њих. Његов старији друг. Онај који га је снабдевао књигама, од тренутка, када сам га упознао, значи, од седмог разреда. Одонда, када сам запазио његов дар. Наравно, ово су Миркови први књижевни покушаји. И ова плакета се штампа у малом броју примерака, уз помоћ наших штампарских јатака...

Пред мирком је гимназија, школовање и толико тога...

И ово горе - шема **Лавиринта будућности**.
Чини ми се да је овај дечко пошао према њој, идући стазама
које познаје...

Пожаревац, ђозна јесен 1965.

Број овог примерка _____

